

Sygn. akt II Ca 451/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Piątkowska-Bidas

Sędziowie: SSO Elżbieta Ciesielska (spr.)

SSO Mariusz Broda

Protokolant: protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2013 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa W. L., S. K.

przeciwko P. L.

o alimenty i roszczenia regresowe

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Staszowie

z dnia 29 stycznia 2013 r. sygn. VIII RC 57/13

odrzuca apelację w części dotyczącej alimentów za okres poprzedzający dzień 11 stycznia 2011 roku w pozostałej części apelację oddala.

II Ca 451/13

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w Sądzie w dniu 11 stycznia 2013r. S. K.działając w imieniu własnym i jako przedstawicielka ustawowa małoletniej córki W. L.wniosła o: 1) zasądzenie od pozwanego P. L.na rzecz małoletniej W.alimentów w kwocie po 600zł. miesięcznie, płatnych do rąk matki do 10-go każdego kolejnego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat; 2) zasądzenia od P. L.na jej rzecz kwoty 350zł. tytułem wyprawki.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2013r. Sąd Rejonowy w Sandomierzu VIII Zamiejscowy wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w S.zasadził od P. L.na rzecz jego małoletniej córki W. L., tytułem alimentów po 350złoty miesięcznie, płatnych do rak matki dziecka S. K., w terminie do dnia 10, każdego kolejnego miesiąca z góry, począwszy od dnia 11 stycznia 2013r. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w płatności którejkolwiek z rat. W pozostałym zakresie tj. co do alimentów przekraczających 350złortch miesięcznie i kształtujących się na poziomie 600 złotych powództwo oddalił. Rozstrzygnięcie o kosztach Sąd Rejonowy zawarł w pkt. III I IV wyroku; orzekając o nie obciążaniu pozwanego kosztami sądowymi, których powódki nie miały obowiązku uiścić przy wytaczaniu powództwa, oraz nie obciążaniu strony powodowej kosztami sądowymi związanymi z oddaloną częścią powództwa.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparła na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Powódka W. L. urodziła się w dniu (...). z nieformalnego związku S. K. i P. L.. Pozwany w obecności matki małoletniej złożył przed urzędnikiem Stanu Cywilnego w S. oświadczenie o uznaniu ojcostwa. Obecnie powódka ma 4 miesiące. Matka karmi ją piersią oraz dokarmi mlekiem B.. Miesięcznie kupuje siedem opakowań tego mleka, płacąc za jedno opakowanie 21 złotych. Ponadto miesięcznie kupuje dla dziecka cztery opakowania pampersów za łączną kwotę 120 zł., środki higieniczne i kosmetyki za około 120zł., ubranka za około 70zł. Ostatnio powódka była przeziębiona i na leki jej matka musiała wydatkować 200zł.

S. K. – matka małoletniej, nie pracuje zarobkowo. Jest zarejestrowana jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku. Nie posiada majątku. Oprócz powódki jej matka ma jeszcze na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 4,5 roku i 2 lata, na które otrzymuje alimenty w łącznej wysokości 1 000zł. miesięcznie. Na rzecz małoletniej powódki jej matka pobiera zasiłek rodzinny wysokości 70 zł. miesięcznie wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, w kwocie 80zł. Łącznie z zasiłkami rodzinnymi na pozostałe dzieci otrzymuje 311 złotych.

W związku z urodzeniem powódki S. K. otrzymała becikowe w wysokości 2 000zł. Z pieniędzy tych za kwotę 300zł. Kupiła wózek dla dziecka, a resztę przeznaczyła na bieżące utrzymanie. Małoletnia powódka wraz z matką i rodzeństwem, zamieszkuje u swojej babki macierzystej w mieszkaniu położonym w bloku. Miesięczny koszt utrzymania tego lokalu wynosi około 800zł. Matka powódki dokłada swojej matce z tego tytułu 320zł. miesięcznie. Babka powódki, pracuje zarobkowo osiągając dochód w wysokości 800zł. Nie ma majątku.

P. L. jest kawalerem Ukończył jedynie gimnazjum. Nie ma wyuczonego zawodu. Aktualnie nie ma stałej pracy. Nie jest zarejestrowany jako bezrobotny. Został skreślony z listy bezrobotnych, z uwagi na nie zgłaszanie się w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. w wyznaczonym terminie. Czasem pozwany podejmuje prace dorywcze, które pozwalają mu osiągnąć dochód w sezonie letnim 1 200zł. miesięcznie. W styczniu 2013r. zarobił jedynie 500zł. Nie posiada majątku. Wcześniej z uwagi na amputację prawego kciuka, miał orzeczone na czas określony stopień niepełnosprawności. Ostatnio powód nie ubiega się o wydanie zaświadczenia. Pozwany oprócz powódki nie ma nikogo na utrzymaniu. Mieszka wraz ze swoją matką i bratem. Jego matka nie pracuje zarobkowo i nie uzyskuje żadnych dochodów. Pobiera jedynie świadczenia na brata pozwanego tj. zasiłek rodzinny i alimenty w wysokości 200zł. miesięcznie. Matka pozwanego jest zadłużona z tytułu opłat mieszkaniowych. Aktualnie toczy się postępowania o ich eksmisję z zajmowanego mieszkania. Po urodzeniu się W. L., pozwany przekazał jej matce kwotę 300zł. Poza tym kupił córce pampersy, chusteczki, oliwkę i smoczek. Uwzględniając te ustalenia w kontekście regulacji zawartej w przepisach art. 133 par. 1 k. r. i o. oraz 135 par. 1 k. r. i o. normującej obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż biorąc pod uwagę wykazane koszty miesięcznego utrzymania powódki wynoszące około 500 złotych oraz uwzględniając wysokość świadczeń rodzinnych uzyskiwanych przez S. K. na małoletnią W. L. alimenty zasądzone od pozwanego winny kształtować się na poziomie 350zł. Uwzględniając bowiem taką kwotę alimentów oraz wskazane powyżej świadczenia rodzinne wypłacane na powódkę w łącznej kwocie 157zł. matka małoletniej będzie miesięcznie dysponować na pokrycie jej potrzeb kwota 507zł. Sąd podkreślił także, iż alimenty w wysokości 350zł. są adekwatne do majątkowych i zarobkowych możliwości pozwanego. Pozwany nie posiada bowiem wyuczonego zawodu. Z uwagi na amputację kciuka nie jest osobą w pełni sprawną. Oceniając zaś żądanie zasądzenia na rzecz S. K. kwoty 350zł. tytułem wyprawki, w świetle poczynionych ustaleń oraz treści art. 141 k.r. i. stanowiącego, iż ojciec dziecka nie będący mężem jego matki obowiązany jest przyczynić się w rozmiarze odpowiadającym okolicznościom do pokrycia wydatków związanych z ciążą i porodem oraz kosztów trzymiesięcznego utrzymania matki w okresie porodu, Sąd Rejonowy doszedł do

przekonania, iż jest ono nieuzasadnione. Pozwany bowiem zakupił pampersy, chusteczki, oliwkę i przekazał matce dziecka kwotę 300zł. Powódka dysponowała także becikowym w wysokości 2000zł., z której zakupiła wózek dla córki za 300zł. S. K. nie wykazała, iż poniosła w związku z ciążą i porodem inne jeszcze wydatki. Oddalając powództwo Sąd podkreślił, że wydatki, którymi powódka uzasadnia żądanie zasądzenia kwoty 350zł. należą do bieżących kosztów utrzymania dziecka, nie zaś do wskazanych w powołanym art. 141 k. r. i o. Ostatecznie żądanie zasądzenia alimentów

miesięcznych na rzecz W. L. ponad kwotę 350zł. miesięcznie oraz zasądzenia kwoty 350zł. na rzecz S. K. Sąd oddalił jako nieuzasadnione, a w pozostałej części uwzględnił powództwo.

Apelację od wyroku wywiodła S. K. tak w imieniu własnym jak i w imieniu małoletniej powódki -W. L., zaskarżając go w części oddalającej powództwo i zarzucając mu poczynienie błędnych ustaleń faktycznych mających wpływ na rozstrzygnięcie, a polegających na przyjęciu zbyt niskich dochodów pozwanego z prac dorywczych, podczas gdy zdaniem powódki wynoszą one około 2300zł., ustalenia, że pozwany po amputacji kciuka jest osobą niepełnosprawną, podczas, gdy nie ma on ustalonego żadnego stopnia niepełnosprawności, i wstrzymano mu wypłacanie renty, bowiem pieniądze zamiast na leczenie przeznaczał na alkohol. Nadto dodała, że pozwany jest uzależniony od alkoholu. Odkąd go zna, zawsze pije różne rodzaje tanich alkoholi. Nie raz po otrzymaniu wypłaty, zamiast kupić coś dla dziecka prawie całą wypłatę przeznaczał na alkohol. Wskazała także, iż pieniądze w wysokości 300zł. (według niej 200), które jak twierdzi pozwany dał na potrzeby córki, w istocie ona potraktowała jako pokrycie długu jaki pozwany miał wobec niej. Skarżąca podniosła nadto, iż nie rozumiałym jest dla niej fakt nie zasądzenia kosztów wyprawki w kwocie 350zł., podczas gdy sama musiała kupić pampersy, śpioszki, body, czapeczki, kaftaniki, wianienkę, ręczniki kąpielowe, płyn do kąpieli, oliwki, kremy do pielęgnacji skóry, pościel do łóżeczka, proszki do prania, płyny do płukania, witaminy K i D, mleko zastępcze (...), butelki, kombinezon zimowy, oraz podczas ciąży dla siebie leki na anemię. Przyznając, iż otrzymała po urodzeniu córki 2000zł. wskazała, że pieniądze te w kwocie 300zł. wydała na wózek, 240zł. na łóżeczko, 210zł. na krzeselko do karmienia, a pozostałą część przeznaczyła na bieżące wydatki. Zaznaczyła, iż powodem wystąpienia z pozwem o alimenty dopiero po 4 miesiącach od urodzenia dziecka było odgrążanie się pozwanego, że ją zniszczy.

W konsekwencji apelująca wniosła o zmianę wyroku i zasądzenie alimentów na rzecz W. L. w wysokości 500zł. miesięcznie, zasądzenie na jej rzecz kwoty 350zł. oraz zasądzenie alimentów „wstecznych” od dnia narodzin dziecka czyli od dnia 4 października 2012r.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja w zakresie jakim dotyczy zmiany orzeczenia przez zasądzenie alimentów także za okres poprzedzający dzień 11 stycznia 2013r, jest niedopuszczalna, zaś w pozostałym zakresie niezasadna.

Jeśli chodzi o apelację dotyczącą zmiany wyroku przez zasądzenie alimentów od dnia narodzin małoletniej W., to stwierdzić należało, iż apelacja ta jest niedopuszczalna. Zaskarżone orzeczenie, wobec treści żądania pozwu nie dotyczącego świadczeń alimentacyjnych za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, nie zawiera w ogóle rozstrzygnięcia w tym zakresie, które w toku postępowania apelacyjnego mogłoby podlegać kontroli instancyjnej. W tej zatem sytuacji, Sąd Okręgowy zgodnie z art. 370 k.p.c., apelację w części dotyczącej świadczeń alimentacyjnych za okres poprzedzający wytoczenie powództwa jako niedopuszczalną odrzucił.

Co do zarzutów apelacji w pozostałym zakresie tj. dotyczących wysokości świadczeń alimentacyjnych zasądzonych na rzecz W. L. od pozwanego P. L. oraz odnoszących się do żądania zasądzenia zwrotu kosztów wyprawki, to Sąd Okręgowy uznał je za niezasadne. Wbrew zarzutowi apelacji zdaniem Sądu II instancji, Sąd Rejonowy prawidłowo, opierając się na zgromadzonym materiale dowodowym ustalił wysokość kosztów utrzymania powódki oraz możliwości zarobkowe powoda, co pozwoliło na ustalenie wysokości miesięcznych świadczeń alimentacyjnych jakie na rzecz małoletniej córki winien płacić P. L.. W tym miejscu podkreślić należy, iż wbrew twierdzeniom apelacji, prawidłowo ustalając wysokość świadczeń alimentacyjnych, Sąd uwzględnił wysokość świadczeń rodzinnych jakie na rzecz małoletniej pobiera jej matka. Świadczenia te bowiem wypłacane są właśnie na pokrycie potrzeb małoletniej. Określając zatem w jakiej części potrzeby te winny być pokrywane przez ojca dziecka, przy uwzględnieniu, iż obecnie z uwagi na wiek dziecka matka swój obowiązek alimentacyjny realizuje przede wszystkim poprzez sprawowanie bieżącej pieczy nad nim, nie można było tych świadczeń rodzinnych pominąć. Podkreślić także należy, iż w sprawach o świadczenia alimentacyjne, ocenia się możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej do tych świadczeń, biorąc pod uwagę ich przygotowanie zawodowe oraz stan zdrowia. W niniejszej sprawie okolicznościami bezspornymi są zarówno brak wyuczonego zawodu po stronie pozwanego, jak i fakt, iż ma on amputowanego kciuka u prawej ręki, co w sposób oczywisty ogranicza jego sprawność,

a zatem i możliwości wykonywania określonych prac, co zostało prawidłowo uwzględnione przez Sąd Rejonowy przy ustalaniu możliwości zarobkowych pozwanego. Jeżeli zdaniem powódki te obiektywne okoliczności wbrew ustaleniom Sądu w istocie nie ograniczają możliwości zarobkowych P. L., i możliwości te kształtują się na wyższym poziomie, to winna ona to udowodnić, czego

jednak nie uczyniła. Za wystarczający bowiem dowód w sprawie, w świetle ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy, które Sąd Okręgowy w pełni aprobuje nie można był zdaniem Sądu II instancji uznać gołosłownych twierdzeń S. K., o uzyskiwaniu przez pozwanego dochodów miesięcznych przekraczających kwotę 2000zł. Przypomnieć również należy, że stosownie do art. 135 par. 1 k. r. i o. zakres świadczeń alimentacyjnych uzależniony jest nie tylko od majątkowych możliwości zobowiązanego ale także od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej, rozumianych jako bieżące potrzeby w zakresie utrzymania i prawidłowego rozwoju. W ocenie Sądu Okręgowego koszty utrzymania kilkumiesięcznej W. L.zostały prawidłowo ustalone przez Sąd Rejonowy na poziomie 500złoty, biorąc przy tym pod uwagę poziom życia jej rodziców, oraz to jaką kwotę byłoby w stanie przeznaczać oni miesięczne na jej utrzymanie gdyby zgodnie prowadzili gospodarstw domowe partycypującą stosownie do swoich możliwości w kosztach utrzymania wspólnego dziecka. Sąd Okręgowy podzielił również ustalenia i rozważania Sądu I instancji dotyczące żądania zasądzenia od P. L.na rzecz S. K.kwoty 350zł., z tytułu wyprawki na dziecko. Domagając się bowiem tej kwoty, powódka winna była udowodnia, że zakupiła określoną wyprawkę, wskazując co się na nią złożyło i ile za rzeczy te konkretnie zapłaciła, oraz jakiej jej części nie pokryły środki przekazane przez pozwanego, a także becikowe. Tymczasem przed Sądem I instancji, ani nawet w apelacji powódka tych okoliczności w żaden sposób nie udowodniła, a nadto przed Sądem Rejonowym w zasadzie w ogóle na takie wydatki nie wskazywała, uzasadniając swoje żądanie potrzebami zaliczanymi do kosztów bieżącego utrzymania wspólnej córki stron.

Reasumując powyższe rozważania Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację odnoszącą się tak do wysokości zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, jak i do oddalenia przez Sąd Rejonowy żądania powódki S. L.w zakresie zasądzenia na jej rzecz od P. L.kwoty 350zł.

/ SSO. E. Ciesielska/ /SSO. E. Piątkowska –Bidas/ /SSO. M. Broda/